

Język polski dla dzieci

z doświadczeniem migracji

Programy nauczania języka polskiego
jako obcego/drugiego i języka edukacji szkolnej
dla klas IV-VI i VII-VIII

FUNDACJA
EMIC

Wprowadzenie	3
Program dla klas IV–VI	5
Program dla klas VII–VIII	18

**FUNDACJA
EMIC**

**Ministerstwo
Edukacji i Nauki**

Programy nauczania języka polskiego jako obcego/drugiego i języka edukacji szkolnej powstały w ramach projektu „Wielokulturowa Grupa Plus” finansowanego z dotacji Ministerstwa Edukacji i Nauki.

Toruń 2021 r.

Wprowadzenie

Wprowadzenie

Sylwia Antonowicz, *Fundacja Emic*

Szanowni Państwo,

oddajemy w Państwa ręce dwa programy nauczania języka polskiego jako obcego/drugiego oraz jako języka edukacji szkolnej dla klas IV–VI i VII–VIII szkoły podstawowej przeznaczone do wykorzystania w oddziałach przygotowawczych w rozumieniu art. 4 pkt 13 ustawy Prawo oświatowe. Programy opierają się na ramowym kursie języka polskiego dla cudzoziemców (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 lutego 2011 r. w sprawie ramowego programu kursów nauki języka polskiego dla cudzoziemców, Dz.U. Nr 61, poz. 306) stanowiącym wsparcie dla nauczycieli i nauczycielek w pracy z uczniami i uczennicami cudzoziemskimi oraz z uczniami i uczennicami będącymi obywatelami polskimi, którzy pobierali naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw.

W niniejszej publikacji używamy sformułowań: nauczanie języka polskiego jako obcego oraz nauczanie języka polskiego jako drugiego, co wymaga pewnego wyjaśnienia. Pierwsze sformułowanie dotyczy dzieci cudzoziemskich, tj. takich, dla których język polski w początkowym etapie nauki jest językiem obcym. Drugie z kolei – odnosi się do dzieci, dla których język polski nie jest obcy, ale też nie jest językiem stosowanym przez nie na co dzień podczas ich przebywania za granicą; jest to język odziedziczony, używany i funkcjonujący w prywatnej sferze życia (w sferze publicznej najczęściej zastępowany jest urzędowym językiem kraju pobytu). Czynniki wpływające na używanie lub nieużywanie języka polskiego wśród polskich rodzin mieszkających za granicą są zwykle złożone i dotyczą przede wszystkim: stosunku pokoleń starszych (rodziców oraz dziadków) do języka; przemian pokoleniowych; pozycji języka polskiego w kulturze miejsca zamieszkania. Sformułowanie nauczanie języka polskiego jako drugiego odnosi się zatem do uczniów i uczennic będących obywatelami i obywatelkami polskimi, którzy/które pobierali/pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw, a także do uczniów i uczennic posiadających korzenie polskie, ale mieszkających za granicą przez całe swoje życie.

Zaproponowane przez nas programy nauczania języka polskiego jako obcego/drugiego przeznaczone są dla uczniów i uczennic będących na poziomach początkujących znajomości języka polskiego, to jest A1 i A2 (wg skali Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego). Obszary tematyczne, jakie wskazane zostały w programie, można przedłożyć uczniom i uczennicom zarówno z europejskiego, jak i pozaeuropejskiego kręgu kulturowego.

Specyfika nauczania uczniów i uczennic w oddziałach przygotowawczych, która dotyczy m.in. zróżnicowanej wiekowo grupy dzieci oraz różnorodności wynikającej z kraju pochodzenia, spowodowała, że zaproponowany przez nas program w swojej konstrukcji zakłada możliwość modyfikowania go i dostosowywania do potrzeb grupy. Zakłada on łącznie 100 godzin, w tym: 50 godzin dla klas IV–VI i 50 godzin dla klas VII–VIII.

Programy nauczania języka polskiego jako obcego/drugiego i języka edukacji szkolnej dla klas IV–VI i VII–VIII szkoły podstawowej mogą stanowić inspirację dla nauczycieli i nauczycielek oraz edukatorów i edukatorek, którzy/które w swojej codziennej pracy podejmują się nauczania i wzajemnego uczenia się języka polskiego.

Jeśli chcesz podzielić się z nami informacją zwrotną na temat programów zapraszamy, do kontaktu: emic@emic.com.pl.

**Program nauczania
języka polskiego
jako obcego/drugiego
i języka edukacji szkolnej
dla klas IV–VI**

Program nauczania języka polskiego jako obcego/drugiego i języka edukacji szkolnej dla klas IV-VI w oparciu o ramowy kurs języka polskiego dla cudzoziemców, stanowiący wsparcie nauczycieli i nauczycielek w pracy z uczniami i uczennicami cudzoziemskimi oraz uczniami i uczennicami będącymi obywatelami polskimi, którzy pobierali naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw

AUTORKI PROGRAMU:

Anna Stramowska
Aleksandra Szwagrzyk-Dalasińska

DLA KOGO PRZEZNACZONY JEST PROGRAM:

adresatami programu są uczniowie i uczennice klas IV-VI, będący na poziomach początkujących znajomości języka polskiego – A1 i A2 wg skali Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Program można wykorzystywać na lekcjach z uczniami i uczennicami z europejskiego kręgu kulturowego oraz pozaeuropejskiego kręgu kulturowego.

ZAKRES TEMATYCZNY:

program obejmuje podstawowe zagadnienia – pojawia się tutaj propozycja pierwszych lekcji języka polskiego (w module „Moje pierwsze kroki w polskiej szkole”), ponadto w kolejnych modułach omówione zostają podstawy gramatyki języka polskiego – zagadnienia z poziomów A1 i A2 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. W programie omówione są kategorie: ciało człowieka i jego wygląd, jedzenie, zakupy, mała ojczyzna. W każdej kategorii pojawiają się zagadnienia leksykalne, gramatyczne oraz komunikacyjne.

W JAKI SPOSÓB KORZYSTAĆ Z ZAPROPONOWANEGO PROGRAMU:

zaproponowana liczba godzin – 10 – jest sugestią, możliwe jest dłuższe omawianie wybranych zagadnień gramatycznych, w zależności od potrzeb oraz możliwości językowych danych zespołów klasowych. Program posiada spis zalecanych materiałów dydaktycznych, w tym propozycje gier – tak potrzebnych na początkowych etapach nauki polszczyzny. Nie wskazujemy tutaj podręcznika wiodącego (w tej roli spełniają się bardzo dobrze pomoce z serii Polski krok po kroku oraz Hurra!!! Po polsku). Programy przemyślane są tak, by rozwijać kreatywność – zarówno nauczycieli i nauczycielek prowadzących lekcje oraz lektoraty, jak i uczniów oraz uczennic w nich uczestniczących. Przed realizacją zagadnień z programu należy przygotować test plasujący, który sprawdzi znajomość języka polskiego. Elementem diagnozy powinna być także rozmowa – można wykorzystać np. opis obrazka czy tworzenie krótkich scenek, poprosić także o opowiedzenie o sobie. Rekomenduje się tworzenie dodatkowych objaśnień poleceń i instrukcji (napisanych prostym językiem, szczegółowo rozpisanych), zwłaszcza podczas pracy w grupach. Nie należy zapominać, że materiały są także inspiracją do działań w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym – np. do organizowania akademii, dni tematycznych, wydarzeń dla lokalnej społeczności.

MODUŁ TEMATYCZNY	ZAGADNIENIA DO REALIZACJI	PROPONOWANA LICZBA GODZIN DYDAKTYCZNYCH DO REALIZACJI	OCZEKIWANIA OSIĄGNIĘCIA. UCZEŃ/UCZENNICA	ZAKRES GRAMATYCZNY	Z CZEGO WARTO SKORZYSTAĆ
<p>Moje pierwsze kroki w polskiej szkole</p>	<p>Człowiek: dane personalne (imię, nazwisko, pochodzenie, wiek, zawód), znajomość języków, ubranie, cechy charakteru.</p> <p>Człowiek: rodzaje gramatyczne, podstawowe zwroty, zaimki.</p>	<p>3</p>	<p>SŁUCHANIE: rozumie proste komunikaty dotyczące życia codziennego pod warunkiem, że mówca mówi wolno i zrozumiale.</p> <p>CZYTANIE: kształci umiejętności w ramach tematyki związanej z życiem codziennym i podstawowymi kontaktami społecznymi. Potrafi czytać ze zrozumieniem proste teksty zawierające słownictwo z zakresu języka ogólnego na poziomie podstawowym.</p> <p>MÓWIENIE: nawiązuje i podtrzymuje kontakt w sytuacjach oficjalnych i nieoficjalnych, udziela informacji na temat własnej osoby. Ucząc się, wie, jak się przedstawić, zadać proste pytanie i odpowiedzieć. Uczeń lub uczennica zna podstawowe zwroty grzecznościowe, wyraża niekomplikowane prośby,</p>	<p>Rzeczowniki, przymiotniki i zaimki: 3 rodzaje gramatyczne przymiotników i rzeczowników, pytania: jaki?, który?, odmiana w liczbie pojedynczej – mianownik, dopełniacz, biernik, narzędnik, miejscownik oraz w liczbie mnogiej – mianownik rodzaju niemęskoosobowego, narzędnik, miejscownik; mechanizmy odmiany rzeczownika.</p> <p>Czasownik – bezokolicznik, koniugacje, aspekty – czasowniki dokonane i niedokonane, czas przeszły (relacjonowanie wydarzeń), przyszły (plamiana czasownika „być”).</p> <p>Koniugacja: -m, -sz, -ę, -esz/-isz.</p> <p>Przysłówki: teraz, jutro, wczoraj.</p>	<p>Rekomendacje prostych gier: „Gazety, magazyny, prasa”. Potrzebne są stare gazety albo pojedyncze artykuły. Opcja 1. Losujemy literę i dzieci szukają na swojej karcie słów na tę literę. Można np. układać z nimi zdania, podawać definicje. Opcja 2. Losujemy literę i dzieci szukają konkretnych danych, np. tylko czasowników, rzeczowników, nazw miast, imion.</p> <p>„Kim jestem?”. Gracz ma przyklejona do ubrania karteczkę z imieniem i nazwiskiem postaci (np. przy okazji świąt – związane z tą okazją), zadaje pytania, na które odpowiadamy tylko „tak” lub „nie”, musi odgadnąć, kim jest.</p> <p>„Etykiety”. Lektor nakleja etykiety na kilkanaście przedmiotów w sali (w każdym tygodniu nowe).</p>
	<p>Rodzina: członkowie rodziny.</p> <p>Mieszkanie: typy mieszkań, pomieszczenia, wyposażenie.</p> <p>Rodzina: czasownik – odmiana.</p>	<p>2</p>			
	<p>Czas wolny i dzień powszedni: pory dnia, dni tygodnia, codzienne czynności, zainteresowania.</p>	<p>3</p>			
	<p>Transport: środki transportu, kierunki (prawo, lewo, kierunki geograficzne). Zwroty: „Czy mogę wyjść?”, „Proszę przeczytać”, „napisać”, „Proszę powtórzyć”,</p>	<p>2</p>			

	<p>„Proszę przeliterować” itd.</p> <p>System edukacji w Polsce: zapoznanie ze zwrotami i wyrażeniami niezbędnymi do funkcjonowania ucznia i uczeniicy w szkole, sposób zwracania się do dorosłych.</p> <p>Nazwy przyborów szkolnych: nazwy przedmiotów, plan lekcji, pomieszczenia w szkole; oceny (skala i nazewnictwo).</p> <p>Na początkowych lekcjach można wykorzystywać teksty przygotowane i mieszać je np. z tekstami literackimi, tworzyć słowniczki do tekstów literackich omawianych na lekcjach. Można wykorzystywać także słowniki obrazkowe, korzystać z wykresów, mapki czy rysunków (to dotyczy resztą wszystkich omawianych niżej modułów).</p>	<p>życzenia, zwraca się o pomoc.</p> <p>PISANIE: potrafi napisać krótki tekst w formie notatki, pocztówki, smsa, e-maila oraz uzupełnić formularz wymagający wpisania podstawowych danych osobowych.</p>		<p>Uczniowie i uczennice losują kopie tych słów i przy wejściu do sali szukają ich wśród rozwiszonych napisów i porównują zapisy.</p> <p>On-line: każdy dostaje np. na maila, na czacie słowo, a potem wskazuje je na rysunku/zdjęciu pokazanym na początku lekcji. Opcjonalnie – układamy zdanie z tym słowem, dzielimy na sylaby itp.</p> <p>Bibliografia:</p> <p>I. Stempel, A. Stelmach, S. Dawidek, A. Szymkiewicz, <i>Polski. Krok po kroku 1</i>, Kraków 2013.</p> <p>M. Małolepsza, A. Szymkiewicz, <i>Hurra!!! Po polsku 1</i>, Kraków 2020.</p> <p>A. Majewska-Tworek, <i>Szura, szumi i szeleści</i>, Wrocław 2010 (i nowsze wydania).</p>
--	--	---	--	--

					<p>M. Szelc-Mays, <i>Nowe słowa, stare rzeczy</i>, Kraków 1999 (i nowsze wydania).</p> <p>D. Gałyga, <i>Jak to łatwo powiedzieć... Ćwiczenia komunikacyjne dla początkujących</i>, Kraków 2011 (i nowsze wydania).</p>
<p>Człowiek (nie tylko ciało)</p>	<p>Części ciała: nazywanie części ciała, nasz wygląd, dbanie o zdrowie, samopoczucie, dolegliwości, choroby i higiena osobista.</p> <p>Ubiór: części garderoby, w zależności od pory roku i wzorca kulturowego.</p> <p>Emocje człowieka: radość, smutek, gniew.</p>	<p>4</p>	<p>SŁUCHANIE: potrafi zrozumieć ogólny sens wypowiedzi oraz słownictwo z zakresu wybranego modułu tematycznego. Reaguje na wypowiedzi zgodnie z ich tematem, wybiera informacje ze słyszanego tekstu. Rozumie proste polecenia nauczyciela lub nauczycielki oraz reaguje na nie podczas zajęć. Potrafi wykonać zadania na podstawie wysłuchanego tekstu.</p> <p>CZYTANIE: czyta proste teksty, rozumie ogólny sens takiego tekstu. Wyszukuje w tekście wprowadzone słownictwo. Potrafi wyszukiwać informacje w tekście zawiera-</p>	<p>Rzeczownik w mianowniku -struktura: boli mnie + M. l.p. i bolą mnie... (+ M. l.mn); liczebniki główne w związku z rzeczownikiem, np. jedna bluzka, jeden ząb. Pluralia tantum (np. usta, spodnie, jeansy, okulary). Liczba mnoga wybranych rzeczowników nazywających części ciała (np. oko-oczy, ucho-uszy, noga-nogi).</p> <p>Przymiotnik i zaimek osobowy w mianowniku. Rodzaj gramatyczny przymiotnika. Zaimki pytajne: jaki?, jaka?, jakie?</p> <p>Zdania pytające: jak się czujesz? Jakiego koloru jest...?</p>	<p>Realizując program nauczania, warto stosować metody i techniki aktywizujące, które będą wyzwalać kreatywność uczniów i uczennic, ale także sprawią, że nauka języka polskiego jako obcego będzie atrakcyjna dla ucznia lub uczennicy. Aby zrealizować zagadnienia w module Człowiek (nie tylko ciało), warto wykorzystać rymowane wierszyki i piosenki z pokazaniem, np. piosenka „Głowa, ramiona, kolan, pięty”, ćwiczenia ruchowe, kalambury lub popularną grę „Zgadnij, kto to”. W zależności od stopnia znajomości języka polskiego pracę</p>
		<p>3</p>			
		<p>3</p>			

		<p>jącym ilustracje, diagram, wykres i mapę. Czyta i przyporządkowuje wyrazy, zdania do ilustracji.</p> <p>MÓWIENIE: potrafi nazwać części ciała, np. plecy, głowa, ręka, brzuch, określić cechy wyglądu, np. niski lub wysoki, ciemne i jasne włosy, poinformować o swoich dolegliwościach, np. źle się czuję, boli mnie brzuch, boli mnie ząb, mam mdłości, opisywać w prostych zdaniach czynności higieniczne dnia codziennego, np. myję się, myję zęby, włosy, czeszę się. Uczeń lub uczennica nazywa części garderoby z kręgu kultury europejskiej oraz mułtańskiej (lub z innego kręgu kulturowego), np. bluza, spodnie, suknia, sweter, nica, koszulka, sweter, chusta, hidżab, burka. Tworzy krótką wypowiedź o charakterze informacyjnym, opisuje swój codzienny ubiór, udziela odpowiedzi na pytanie: co masz na sobie?</p>	<p>Czasowniki: myć, zebrać, nosić w 1.os. l. poj. w czasie teraźniejszym.</p>	<p>należy opierać o techniki stosowane przed słuchaniem (aby zainteresować ucznia lub uczennicę, wzbudzić w nim/w niej ciekawość), można stosować wizualizację tematu, np. rysunki, obrazki, asocjogramy, emotikonki do nazewnictwa emocji. Zaleca się pracę na krótkim tekście preparowanym, w którym zaznaczyć należy nowe wyrazy lub konstrukcje gramatyczne wprowadzane na lekcji.</p> <p>Bibliografia: I. Stempek, Polski w obrazkach. <i>Praktyczne plansze dydaktyczne</i>, Kraków 2019. W. Gurdak, W. Sosnowski, <i>Polskie czytanki, język polski dla obcokrajowców</i> +CD, Natolin 2017.</p>
--	--	--	---	---

			<p>Nazywa uczucia i emocje związane z codziennymi sytuacjami oraz pyta o powyższe kolegę lub koleżankę.</p> <p>PISANIE: potrafi przepisać proste zdania, podać ilustracje. Pisze z pamięci i ze słuchu z pomocą nauczyciela lub nauczycielki. Pisze kilkuzdaniowe wypowiedzi o charakterze informacyjnym, korzystając z modelu. Uzupełnia zdania z lukami wybranym pojęciem z danego zakresu tematycznego.</p>		
<p>Kocham zdrowe jedzenie!</p>	<p>Jedzenie i picie: posiłki, dania w zależności od pory dnia, pory roku.</p> <p>Napoje, artykuły spożywcze.</p> <p>Nakrycia stołowe.</p>	<p>4</p> <p>3</p> <p>3</p>	<p>SŁUCHANIE: rozumie komunikaty padające w sklepach oraz punktach usługowych.</p> <p>CZYTANIE: potrafi przeczytać menu restauracji, kawiarni, szkolnej stołówki. Czyta ulotki reklamowe lokali gastronomicznych.</p> <p>MÓWIENIE: potrafi samodzielnie zamówić napój i danie, potrafi prowadzić prosty dialog w restauracji, kawiarni.</p>	<p>Liczebniki: mianownik liczebników głównych 1-1000; odmiana przyimiotnikowa liczebników porządkowych – pierwszy, pierwsza, pierwsze, drugi, druga itd. Pytania i przeczenia. Zaimki „ten”, „ta”, „to”.</p>	<p>Rekomendacje prostych gier: „Krzak owocowy”. Rysujemy/naklejamy na tablicy krzak (np. przypominający krzak porzeczeki), dzieci myślą, dlaczego ten krzak jest zaczarowany i wiążą na nim kolejne zaczarowane owoce (domalowują), wypisują np. wszystkie nazwy owoców i warzyw, które znają.</p>

		<p>Potrafi przeprowadzić rozmowę w szkolnej stołówce. Umie zaprosić gości do stołu i wspólnego posiłku.</p> <p>PISANIE: umie samodzielnie zrobić spis dań, które lubi, potrafi opisać swoje ulubione potrawy i napoje prostymi słowami, zna zapis nazw naczyń i sztuczków. Potrafi zanotować nazwy nowych potraw, które mu lub jej smakują.</p>	<p>Ćwiczenia można zdyfikować na potrzeby trenowania gramatyki - uczniowie i uczeniwe marzenia w czasie przyszłym, swoje osiągnięcia w czasie przeszłym etc.</p> <p>„Literowy bank owocowo-warzywny”. Jedno z dzieci zarządza bankiem liter (każda litera na osobnej tabliczce/karteczce). Na stole jest wiele obrazków (związane z tematem lekcji, np. warzywa i owoce - wycinki z gazet albo wydruki, mogą być też inne produkty spożywcze). Bankier wybiera literę, gracze starają się znaleźć jak najwięcej obrazków - na tę literę albo z tą literą (prosta wersja). Kto znajdzie najwięcej, zostaje nowym bankierem. Litera raz wybrana jest już poza pulą. Można także grać on-line - wyświetlając grafiki.</p>
--	--	--	--

					<p>Bibliografia:</p> <p>I. Stempel, A. Stelmach, S. Dawidek, A. Szymkiewicz, <i>Polski. Krok po kroku 1</i>, Kraków 2013.</p> <p>M. Małolepsza, A. Szymkiewicz, <i>Hurra!!! Po polsku 1</i>, Kraków 2020.</p> <p>A. Majewska-Tworek, <i>Szura, szumi i szeleści</i>, Wrocław 2010 (i nowsze wydania).</p> <p>M. Szelc-Mays, <i>Nowe słowa, stare rzeczy</i>, Kraków 1999 (i nowsze wydania).</p> <p>D. Gałyga, <i>Jak to łatwo powiedzieć... Ćwiczenia komunikacyjne dla początkujących</i>, Kraków 2011 (i nowsze wydania).</p>
<p>Moja mała ojczyzna</p>	<p>Pochodzenie: skąd jestem?</p> <p>Polska: symbole narodowe (godło, barwy, hymn).</p> <p>Zapoznanie z nazwami największych miast, rzek, położenie na mapie, informacje o województwach.</p>	<p>3</p> <p>3</p> <p>2</p>	<p>SŁUCHANIE: rozumie ogólny sens wypowiedzi, reaguje na wypowiedzi zgodnie z intencjami mówiącego. Wykonuje polecenia nauczyciela lub nauczycielki wydawane w języku polskim.</p>	<p>Odmiana czasownika „być” - 1 i 2 os. l.p. i l.m. w konstrukcji z rzeczownikiem w naryzędniku, np. jestem z Afganistanu, oni są z Rosji.</p> <p>Zdania pytające: „Skąd pan/pani jest?”, „Skąd jesteście?”, „Gdzie mieszkasz?”.</p>	<p>Dobrym rozwiązaniem w pracy z modulem Moja mała ojczyzna jest praca z portfolio. W ten sposób można zachęcić uczniów i uczennice do gromadzenia materiału językowego, ale także obrazkowego dotyczącego Polski i kraju własnego pochodzenia.</p>

	<p>Mała ojczyzna: mój region, położenie, kierunki geograficzne, charakterystyczne obiekty i atrakcje, miejsca użyteczności publicznej.</p>	<p>2</p>	<p>Wyróżnia najważniejszą informację z tekstu słuchanego. Potrafi wybrać z tekstu słyszanego w nagraniach określone informacje dotyczące treści przedmiotowych. Wykonuje ćwiczenia przyrządkowujące podczas słuchania.</p> <p>CZYTANIE: czyta pojedyncze wyrazy. Śledzi tekst czytany przez nauczyciela lub nauczycielkę i wskazuje czytane wyrazy. Wyszukuje w tekście słownictwo z modułu tematycznego. Potrafi zrozumieć wyodrębnione w tekście wyrazy oraz ogólny sens prostych, krótkich tekstów. Wyszukuje podstawowe informacje na dany temat na mapie.</p> <p>MÓWIENIE: powtarza za nauczycielem lub nauczycielką, naśladując mowę polską. Odpowiada na pytania: „Skąd jesteś?”, „Gdzie mieszkasz?”. Zadaje proste pytania o to, skąd jest kolega lub koleżanka.</p>	<p>Struktura: być z...(+D.).</p> <p>Rzeczownik w dopełniaczu; przyimki wprowadzające dopełniacz, np. do, obok, z.</p> <p>Czasowniki ruchu, np. iść, przyjechać, wyjeżdżać.</p> <p>Czas teraźniejszy czasownika: mieszkać.</p> <p>Rzeczownik w narzędniku.</p> <p>Formułowanie zdań pytających, oznajmujących oraz przeczeń z „nie”, np. nie jestem z miasta, nie jestem z Polski.</p>	<p>Zgromadzony materiał dziecko może zaprezentować na forum klasy (pod warunkiem, że samo je zainicjuje). Warto skorzystać z multimedialnych pomocy dydaktycznych, interaktywnych map, ilustracji przedstawiających miasta, państwa. Zajęcia możemy wzbogacić o rekwiizyty, globusy, karty tematyczne do ilustrowania wykonanych zadań, książki i czasopisma przyrodnicze po to, aby rozbudzić ciekawość dziecka i zachęcić do mówienia.</p> <p>Bibliografia: A. Pomykało, <i>Abecadło po polsku. Podręcznik</i>, Warszawa 2020.</p>
--	--	----------	--	---	---

			<p>Nazywa i krótko opisuje swoją miejscowość. Potrafi nazwać swoje miejsce zamieszkania (miasto, wieś). Nazywa kraj pochodzenia. Określa swoją narodowość. Uczeń lub uczennica nazywa symbole narodowe: orzeł biały, flaga biało-czerwona, <i>Mazurek Dąbrowskiego</i>. Potrafi nazwać wskazane na mapie przez nauczyciela lub nauczycielkę największe miasta: Warszawa, Gdańsk, Kraków, Poznań oraz nazwy rzek: Wisła, Odra. Wymienia nazwy kontynentów, zna nazwę swojego województwa. Wyraża relacje w przestrzeni (kierunki świata).</p> <p>Uczeń lub uczennica nazywa miejsce obecnego zamieszkania. Opisuje słownie otoczenie swojego domu, mieszkania, bloku. Opowiada o miejscach charakterystycznych w otoczeniu zamieszkania (miejsca użyteczności publicznej). Potrafi przetłumaczyć niektóre słowa i zdania pojedyncze.</p>		
--	--	--	---	--	--

			<p>PISANIE: zapisuje adres zamieszkania, potrafi pisać pojedyncze wyrazy (np. Polska, go-dło, Wisła). Potrafi z pomocą nauczyciela lub nauczycielki wypisać pocztówkę. Przepisuje proste wyrazy i zdania. Pisze krótką wypowiedź o charakterze informacyjnym.</p>		
Idziemy na zakupy	Zakupy: rodzaje sklepów, zawody i usługi (fryzjer, szewc, krawiec, punkt ksero, itd.).	3 	SŁUCHANIE: rozumie podstawowe komunikaty w sklepie i punkcie usługowym. Rozumie proste informacje nadawane w sklepach z głosnikami.	Tryb rozkazujący – forma grzeźnościowa „proszę z bezokolicznikiem”.	Rekomendacje prostych gier: „Mapa”. Należy znaleźć jak największą liczbę nazw miejscowości wg kryterium. Np. związane z nazwami zwierząt, roślin, imionami, przedmiotami codziennego użytku.
	Miary i wagi, pieniądze.	2 		Tryb przypuszczający – chciałbym, chciałaabym, czasownik ruchu.	
	Zakupy w sklepie spożywczym, drogerii, odzieżowym, nazwy towarów.	3 	CZYTANIE: potrafi przeczytać informacje na etykietach produktów, metkach, czyta internetowe informacje o produktach, rozumie reklamy – proste komunikaty.	Odmiana słów: „złoty” i „grosz”.	„Szyfry imienne”. Lektor wypowiedzi (można grać także on-line) hasło związane z tematem lekcji i zapisuje na tablicy liczby (tyłe liczb, ile liter ma hasło lekcji), np. zakupy, kupowanie, centrum handlowe itd. Pytamy dzieci, kto ma w swoim imieniu litery potrzebne do zapisania wyrazu przewodniego,
	Wyrażanie swoich preferencji, niezadowolonia, komplementy.	2 		Tworzenie przysłówków od przymiotników (jaki: drogi, jak: drogo).	

<p>zapisujemy w odpowiedniej kolejności te litery, na tablicy pojawia się wtedy temat lekcji. Można wykorzystać kilka słów.</p>	<p>Bibliografia: I. Stempek, A. Stelmach, S. Dawidek, A. Szymkiewicz, <i>Polski. Krok po kroku 1</i>, Kraków 2013. M. Małolepsza, A. Szymkiewicz, <i>Hurra!!! Po polsku 1</i>, Kraków 2020. A. Majewska-Tworek, <i>Szura, szumi i szeleści</i>, Wrocław 2010 (i nowsze wydania). M. Szelc-Mays, <i>Nowe słowa, stare rzeczy</i>, Kraków 1999 (i nowsze wydania). D. Gałyga, <i>Jak to łatwo powiedzieć... Ćwiczenia komunikacyjne dla początkujących</i>, Kraków 2011 (i nowsze wydania).</p>

**Program nauczania
języka polskiego
jako obcego/drugiego
i języka edukacji szkolnej
dla klas VII-VIII**

Program nauczania języka polskiego jako obcego/drugiego i języka edukacji szkolnej dla klas VII-VIII w oparciu o ramowy kurs języka polskiego dla cudzoziemców, stanowiący wsparcie nauczycieli i nauczycielek w pracy z uczniami i uczennicami cudzoziemskimi oraz uczniami i uczennicami będącymi obywatelami polskimi, którzy pobierali naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw

FUNDACJA
EMIC

AUTOR I AUTORKA PROGRAMU:

Dawid Nieczypor
Aleksandra Stolarczyk

DLA KOGO PRZEZNACZONY JEST PROGRAM:

program obejmuje treści oraz oczekiwane osiągnięcia z zakresu kompetencji komunikacyjnej na poziomie A klas VII-VIII (7-8) szkoły podstawowej. Materiał podzielono na pięć modułów tematycznych – ich realizacja umożliwi udoskonalenie umiejętności poznawczych (w tym kulturowych), lingwistycznych, społecznych i aksjologicznych w obszarze wybranych ról komunikacyjnych.

ZAKRES TEMATYCZNY:

zakres tematyczny obejmuje zagadnienia związane z następującymi kategoriami: zdrowie, tematy ogólnego zainteresowania, w tym: środki masowego przekazu oraz poziom życia (kulturalnego), człowiek – tu: formy spędzanie wolnego czasu, podróże.

W JAKI SPOSÓB KORZYSTAĆ Z ZAPROPONOWANEGO PROGRAMU:

proponowana liczba godzin do realizacji wybranego modułu (10 godzin) może ulec zmianie i zależy od możliwości oraz potrzeb danego zespołu klasowego. W programie uwzględniono wykaz materiałów dydaktycznych wspomagających nauczyciela lub nauczycielkę przedmiotu w organizacji zajęć. Należy zaznaczyć, że pomoce z serii Polski krok po kroku oraz Hurra!!! Po polsku (podręcznik i zeszyt ćwiczeń) można potraktować jako wiodące (kursowe) w nauczaniu języka polskiego jako obcego. Pamiętając o tym, że program został zaadresowany do obcokrajowców uczących się w szkole polskiej, trzeba podkreślić, że nauczanie języka polskiego jako obcego na poziomie klasy VII-VIII (7-8) szkoły podstawowej w pewnym zakresie odwołuje się do założeń podstawy programowej dla tego etapu edukacyjnego. Poprzez tematykę zajęć wprowadza się uczniów i uczennice w świat wartości, wzmacnia nawiązywanie i budowanie relacji, a także wskazuje właściwe wzorce postępowania. To również szansa na to, aby budować poczucie własnej wartości młodzieży. Z pewnością działania podjęte podczas realizacji założeń programu przyczynią się do rozwijania kreatywności i pomysłowości w tworzeniu wypowiedzi, komunikowaniu się, a nawet organizowaniu wydarzeń w szkole lub środowisku lokalnym – tym samym będą motywatorem do pobudzania ciekawości poznawczej. Ważne jest także to, aby w trakcie realizowania działań programowych kształtować wśród uczniów i uczennic postawę otwartości wobec otaczającego świata¹.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej, dostęp: 21 października 2021 r., załącznik nr 2 – [zapis] Kształcenie ogólne w szkole podstawowej ma na celu, punkty: 1, 3, 4, 7, 11, s. 11.

MODUŁ TEMATYCZNY	ZAGADNIENIA DO REALIZACJI	PROPONOWANA LICZBA GODZIN DYDAKTYCZNYCH DO REALIZACJI	OCZEKIWANIA OSIĄGNIĘCIA. UCZEŃ/UCZENNICA	ZAKRES GRAMATYCZNY	Z CZEGO WARTO SKORZYSTAĆ
<p>W zdrowym ciele zdrowy duch</p>	<p>Nazwy części ciała i idiomy z nimi związane.</p> <p>Nazwy części ciała: głowa, szyja, ramiona, ręce, dłonie.</p> <p>Idiomy związane z częściami ciała: głowa (mieć głowę na karku, być głową państwa), oczy (mieć oczy dookoła głowy, strach ma wielkie oczy, mieć oczy i uszy szeroko otwarte, mieć sokoli wzrok), uszy (mieć oczy i uszy szeroko otwarte, gumowe ucho), język (mówić, co ślina na język przyniesie), ręka (mieć dwie lewe ręce, być złą rączką, być [czyjaś] prawą ręką), inne (robić/mówić coś za [czyimiś] plecami).</p>	<p>2</p>	<p>SŁUCHANIE: uczestniczy w symulowanym dialogu z dyspozytorem pogotowia ratunkowego oraz lekarzem specjalistą i: reaguje na jego pytaniami, poleceniami, wskazówkami, zaleceniami. Bierze udział w zainscenizowanym dialogu z farmaceutą: realizuje receptę. Rozróżnia dosłowne i przenośne znaczenie konstrukcji lekсыkalnych z nazwami części ciała.</p> <p>CZYTANIE: zapoznaje się z dialogami typu „u lekarza” i dokonuje selekcji informacji według porządku: objawy - zalecenia. Znajdą się z treścią tablic informacyjnych w przychodni/szpitalu - tu: nazwa lekarza specjalisty, gozdziny jego przyjęć; także - laboratorium. Wie, jak odczytać receptę i zalecenia lekarskie. Znajduje się ze wzorem w kwestionariusza me-</p>	<p>Wymagania składniowe czasowników: <i>czuć</i> [co?], <i>dolegać</i> [co? komu?], <i>mieć</i> [co?], <i>być</i> [kim?], <i>boleć</i> [co? kogo?].</p> <p>Odmiana czasownika: <i>boleć, czuć, dolegać</i>.</p> <p>Konstrukcja <i>boli</i> [kogoś] [coś].</p> <p>Odmiana zaimków osobowych - tu: B. I. poj. I. mn. w konstrukcji typu: <i>boli mnie</i> [co?].</p> <p>Czasowniki modalne: odmiana <i>powinien/powinna; musieć</i>.</p> <p>Formy czasu teraźniejszego i przeszłego (re-lacjonowanie wydarzeń minionych, np. podczas wezwania pogotowia do urazu).</p> <p>Odmiana i stopniowanie przysłówków oraz przymiotników.</p> <p>Liczebniki główne.</p> <p>Określanie czasu - wersja oficjalna i nieoficjalna</p>	<p>Bibliografia:</p> <p>D. Gałyga, <i>Jak to łatwo powiedzieć. Ćwiczenia komunikacyjne dla początkujących</i>, Kraków 2011, wybrane zadania z rozdz. <i>Szlachetne zdrowie...</i> (s. 111-119; s. 121-127).</p> <p>J. Lechowicz, J. Podsiadły, <i>Ten, ta, to. Ćwiczenia gramatyczne nie tylko dla cudzoziemców</i>, Łódź 2001.</p> <p>J. Machowska, <i>Gramatyka? Dlaczego nie?! Ćwiczenia gramatyczne dla poziomu A1</i>, Kraków 2014.</p> <p>I. Stempel, A. Stelmach, S. Dawidek, A. Szymkiewicz, <i>Polski krok po kroku, Kraków 2013, poziom 1</i>, rozdz. <i>Ani ręką, ani nogą</i> (s. 166-171).</p>
	<p>Nazwy lekarzy specjalistów, objawy chorób.</p> <p>Nazwy lekarzy specjalistów: pediatra, lekarz rodzinny, chirurg, der-</p>	<p>2</p>			

	<p>matolog, kardiolog, laryngolog, okulista, ortopeda, psychiatra, stomatolog (dentysta).</p> <p>Objawy chorób: temperatura ciała (gorączka), ból (głowy, oka, ucha, zęba, brzucha, mięśni), duszności, utrata przytomności.</p>		<p>dycznego i rozumie znaczenie terminów oraz pytań w nim zawartych.</p> <p>MÓWIENIE: wskazuje i nazywa części ciała. Potrafi opisać objawy choroby. Zadaje dodatkowe pytanie odnośnie do zaleceń medycznych (tu: w sytuacji, gdy komunikat lekarza jest niejasny dla pacjenta). Opisuje siłę i natężenie bólu – tu: wykorzystuje liczebniki główne w celu określenia temperatury ciała oraz intensywności bólu. Stosuje poprawne rozróżnienie: <i>stopień/stopnie/stopni</i>. Potrafi określić godziny przyjęć lekarza specjalisty, u którego się leczy. Nazywa emocje identyfikującego samopoczucie – tu: wykorzystuje przyłówki: <i>dobrze, mało, źle, słabo, nieprzyjemnie</i>.</p> <p>PISANIE: uzupełnia wzór kwestionariusza osobowego podczas pierwszej wizyty lekarskiej i/lub przyjęcia do szpitala.</p>	<p>Rozróżnienie użycia form: <i>stopień/stopnie/stopni</i>.</p>	<p>I. Stempek, Polski krok po kroku. Gry i zabawy językowe. Poziom 1, Kraków 2012.</p>
	<p>Inne czynności związane ze zdrowiem.</p> <p>Wezwanie pogotowia ratunkowego: numer alarmowy 112/999, przebieg rozmowy z dyspozytorem.</p> <p>U lekarza: opis symptomów choroby, przebieg badania (polecenia lekarskie), diagnoza i zalecenia.</p> <p>W aptece: przebieg rozmowy, realizacja recepty.</p>	<p>4</p> 			

	<p>Zdrowie emocjonalne. Pytanie: <i>Jak się czujesz?</i> w odniesieniu do samopoczucia.</p>	<p>2</p>	<p>Sporządza listę objawów typowych dla wybranej choroby. Redaguje wypowiedź sms do kolegi lub koleżanki, w której opisuje swój stan zdrowia, w tym: samopoczucie. Udziela koleźce lub koleżance pisemnej rady-zalecenia poprawy zdrowia - tu: w zredagowanej wypowiedzi stosuje cząstki modalne.</p>		
<p>Wiedza i rozrywka</p>	<p>Źródła wiedzy i rozrywki: znaczenie słowa „źródło”, przykłady źródeł (książka, telewizja, radio, prasa, Internet). Mass media: nazwy z zakresu mediów (telewizja, Internet, portal informacyjny, prasa: dziennik, tygodnik, miesięcznik), nazwy zawodów związanych z mediami (dziennikarz, reporter, fotoreporter, fotograf).</p>	<p>3</p>	<p>SŁUCHANIE: ogląda fragmenty programów telewizyjnych i dokonuje selekcji informacji. Wskazuje temat programu, formułuje pytania do materiału, udziela odpowiedzi na pytania do tekstu źródłowego. Rozwija umiejętność odbioru informacji wskazanych w nagraniu radiowym. Poznaje youtuberów, którzy tworzą kanały tematyczne; określa, czym się zajmują. Reaguje na wypowiedzi kolegów i koleżanek na temat wybranego memu.</p>	<p>Koniugacja -ować (cząstki typu: <i>publikować, surfować</i>). Doskonalenie form użycia rzeczowników i przymiotników w formie D. N. i Msc. lp. i l.mn. (tu: <i>pisać/czytać/publikować</i> na temat [kogo? czego?], <i>zajmować się</i> [czym?], <i>czytać/pisać</i> [o kim? o czym?]). Odmiana liczebników porządkowych. Określanie czasu w wersji oficjalnej i nieoficjalnej.</p>	<p>Bibliografia: E. Kołaczek, <i>Fonetyka</i>, Kraków 2017 (wybór: <i>We wtorek w radiu</i>, s. 61; <i>Trzecia czterdzięci</i>, s. 72). J. Krztoń, <i>Słownictwo 1</i>, Kraków 2014 (wybór: <i>O której godzinie? Kiedy?</i>, s. 24-25). M. Małolepsza, A. Szymbkiewicz, <i>Hurra!!! Po polsku 1</i>, Kraków 2020, rozdz. <i>Zwykle nie robię nic</i> (s. 63-65, ćw. 8a-10d), <i>Może pójdziemy do kina?</i> (s. 66-69, ćw. 1a-6d).</p>

	<p>Współczesne formy wyrażania opinii: proste memy i rysunki satyryczne komentujące aktualną sytuację, tu: bliską uczniowi i uczenicy (co może w nich bawić i dlaczego?).</p>	<p>2</p>	<p>CZYTANIE: zaznajamia się z programem telewizyjnym/radiowym w wersji drukowanej i elektronicznej; podaje tytuł, wnioskuje na jego podstawie o temacie, wskazuje czas emisji (dzień tygodni, godzina w wersji oficjalnej i nieoficjalnej). Zapoznaje się z krótkimi komunikatami na portalach informacyjnych oraz opisami programów. Porządkuje fragmenty tekstu (opisu programu). Zapoznaje się z nazwiskami polskich youtuberów, Glogerów i tiktokerów.</p>	<p>Stopniowanie przymiotników; wyrażanie opinii, oceny, krytyki.</p>	<p>W. Miodunka, <i>Cześć, jak się masz? Spotykamy się w Polsce (AI)</i>, rozdz. <i>Rozrywki: teatr, kino, muzyka, prasa</i> (oznaczony jako lekcja 8.J).</p>
<p>Wiedza i rozrywka: program telewizyjny i/lub radiowy, w tym: publikowany w Internecie: programy i ich przeznaczenie (tytuł a temat), godzina emisji, wybór programu: emisja, opis, krótka opinia.</p>	<p>2</p>	<p>2</p>	<p>MÓWIENIE: wskazuje źródła wiedzy. Wyjaśnia, jakie informacje odnajduje w książce, w telewizji, w radiu, w prasie, w Internecie. Streszcza treść przekazu medialnego. Wskazuje wybrane programy informacyjne i rozrywkowe: nazywa je, podaje czas emisji, wyjaśnia, dlaczego je lubi. Porównuje wybrane programy – tu: stopniuje przymiotniki. Opisuje swój ulubiony program.</p>		
<p>Kultura Internetu: zasady komunikacji w Internecie (netykieta).</p>	<p>Mój własny blog: kim jest influencer, youtuber, bloger, vloger, tiktoker – nowe formy kariery i sławy.</p>	<p>1</p>			
	<p>Doświadczenie własne uczącego się lub uczącej się: co wie o wzmacnianych wyżej formach aktywności, czy jest youtuberem? – co nagrywa? Czy zna blogera? O czym najchętniej czyta na blogach?</p>	<p>2</p>			

<p>Czy istniał świat przed Internetem?²</p>	<p>Na czym polega skuteczna komunikacja?: znaczenie słowa komunikacja, sposoby komunikacji przed erą Internetu (telefony stacjonarne, kartki pocztowe, spotkania osobiste).</p>	<p>1</p>	<p>Komentuje wybrany mem – tu: co to jest i co przedstawia?, dlaczego jest śmieszny? Opowiada o wybranym youtuberze: kim jest?, jaki jest?, czym się zajmuje?, o czym są jego nagrania?, dlaczego są ciekawe?</p> <p>PISANIE: zapisuje zdania zawierające rzeczownik <i>źródło</i> użyty w różnych znaczeniach. Redaguje przykładowy program telewizyjny. Tworzy mem lub rysunek satyryczny. Zapisuje komentarz na forum lub na portalu społecznościowym. Redaguje zaproszenie na wybrane wydarzenie medialne.</p> <p>SŁUCHANIE: zapoznaje się z nagraniem obrotującym komunikację <i>offline</i> (tu: rozmowa za pośrednictwem telefonu stacjonarnego lub spotkanie) – określa temat rozmowy, wskazuje lęty i wady takiej formy komunikacji.</p>	<p>Deklinacja rzeczowników: <i>kolęda, prezent, święta</i>. Koniugacja czasownika <i>komunikować się</i>.</p>	<p>Bibliografia: K. Drwal-Straszakowa, W. Martyniuk, <i>Powiedz to polsku. Ćwiczenia rozwijające sprawność rozumienia ze słuchu</i>, Kraków 2012, rozdz. <i>Wesołych Świąt (s. 108-113; uwaga: : dialogi także w wersji angielskiej)</i>.</p>
---	---	----------	---	--	--

² Temat rozpatrzony na przykładzie tradycji świątecznych.

	<p>Świat offline – święta offline.</p> <p>Przedsmak świąt – mi-kołajki (data; skąd pochodzi zwyczaj?, na czym polega?).</p> <p>Reklamy świąteczne dawniej i dziś.</p> <p>Wizyta w sklepie: kupowanie prezentów oraz składników na wigilijne potrawy (karp, mąka, kapusta, groch, grzyby, burki, mak, miód, bakalie).</p> <p>Tradycje świąteczne (wigilia, pierwsza gwiazdka, sianko pod obrusem, puste miejsce przy stole, pa-sterka).</p> <p>Elementy świątecznej dekoracji (choinka, lampki, bombki, tańcuchy, włos anielski, sztuczny śnieg, sianko, jemiota).</p> <p>Formy spędzania czasu świątecznego: piosenki świąteczne oraz kolędy (słuchanie</p>	<p>7</p>	<p>Zaznajamia się z wybranymi polskimi tradycjami świątecznymi i dokonuje ich porównania z tradycjami w swoim kraju (uwaga: jeśli nie obchodzi świąt Bożego Narodzenia, może odnieść się do innej tradycji).</p> <p>Zaznajamia się z przepisem na potrawę świąteczną i potrafi ją odtworzyć.</p> <p>Poznaje polskie piosenki świąteczne i kolędy.</p> <p>CZYTANIE: zapoznaje się z opisem tradycji świątecznych, piosenką świąteczną, kolędą.</p> <p>Zaznajamia się z przepisem na wybraną potrawę świąteczną;</p> <p>Odbiera życzenia świąteczne.</p> <p>Odczytuje życzenia napisane przez kolegów i koleżanki.</p> <p>MÓWIENIE: wymienia formy komunikacji. Porównuje polskie tradycje świąteczne z tradycjami swojego kraju.</p>	<p>Pary aspektowe:</p> <p>gotować – ugotować; kupować – kupić, oglądać – obejrzeć, słuchać – wysłuchać; składać – złożyć (życzenia).</p> <p>Formy B. i D. rzeczowników i przymiotników l.poj. i l.mn.:</p> <p>- system miar: gram, dekagram, kilogram, mililitr, litr;</p> <p>- formy D. l.poj. w konstrukcjach typu: opakowanie/miara + produkt/substancja (np. karton + D. [mleka]);</p> <p>- formy D. l.mn. do określenia liczby/ilosći (np. kilogram buraków);</p> <p>- formy D. l.mn. ze względu na liczebnik (2 puszki vs 5 puszek + D.);</p> <p>- formy B. i D. w konstrukcji typu pro-szę [co? – stoik] [czego? – miodu].</p>	<p>J. Krztoń, <i>Słownictwo 1</i>, Kraków 2014 (Lista zakupów, s. 19; <i>Wszystkiego najlepszego!</i>, s. 47; <i>Pierogi z kapustą</i>, s. 94).</p> <p>M. Małolepsza, A. Szymkiewicz, <i>Hurra!!! Po polsku 1</i>, Kraków 2020, rozdz. <i>Wszystkiego najlepszego!</i> (s. 146-147, ćw. 1a-1b; s. 148-149, ćw. 3a-4a).</p> <p>M. Małolepsza, A. Szymkiewicz, <i>Hurra!!! Po polsku 1</i>, Kraków 2020, rozdz. <i>Wszystkiego najlepszego!</i> (s. 65-67, uwaga: w ćwiczeniu 3a można zastąpić Wielkanoc Bożym Narodzeniem).</p> <p>I. Stemppek, A. Stelmach, S. Dawidek, A. Szymkiewicz, <i>Polski. Krok po kroku 1</i>, Kraków 2013, rozdz. <i>Karton czy pudełko?</i> (s. 98-102, moduł A, ćw. 2-6 modułu B).</p>
--	---	----------	---	---	---

	<p>piosenki świątecznej), jasełka - świąteczne przedstawienie.</p> <p>Wesołych Świąt!</p> <p>Składanie życzeń w wersji offline: kartka z życzeniami, życzenia składane osobiście, przez telefon.</p> <p>Pisownia wielką i małą literą.</p>	<p style="text-align: center;">① 2</p>	<p>Opowiada o tym, z jakich okazji wręcza upominki.</p> <p>Uczestniczy w symulowanej rozmowie ze sprzedawcą - kupuje prezenty składniki na potrawę świąteczną. Wskazuje temat piosenki świątecznej i kolędy. Składa życzenia.</p> <p>PISANIE: wskazuje różnice i podobieństwa między polską tradycją świąteczną, a tą w jego lub jej kraju.</p> <p>Układa listę zakupów świątecznych.</p> <p>Redaguje życzenia świąteczne.</p> <p>Redaguje zaproszenie na jasełka lub koncert kolęd.</p>		<p>I. Stempek, M. Grudzień, <i>Polski krok po kroku. Zeszyt ćwiczeń</i>, Kraków 2013, poziom 1, rozdz. Karton czy pudełko? (s. 57-58, ćw. 1-5).</p> <p>I. Stempek, <i>Polski krok po kroku. Gry i zabawy językowe. Poziom 1</i>, Kraków 2012.</p>
<p>Dokąd na wakacje?</p>	<p>Mapa Polski: nazwy kierunków geograficznych, nazwy wybranych miast Polski.</p> <p>Planowanie podróży: konstrukcja skąd/dokąd w określaniu kierunku/ celu wyjazdu, foldery reklamowe biur podróży podróży (i/lub oferta online), rezerwacja biletu, miejsca noclegowego,</p>	<p style="text-align: center;">① 1</p> <p style="text-align: center;">① 6</p>	<p>SŁUCHANIE: doskonali umiejętność wyznaczenia trasy na podstawie nagrania/wypowiedzi turysty.</p> <p>Dokonuje rezerwacji w hotelu/pensjonacie: wskazuje czas pobytu, określa warunki zakwaterowania, odpowiada na dodatkowe pytania recepcjonisty.</p>	<p>Czas przyszły prosty i złożony.</p> <p>Aspekt w czasie przyszłym.</p> <p>Określanie czasu (tu: data dzienna, miesiąc, godzina - wersja oficjalna i nieoficjalna).</p>	<p>Bibliografia:</p> <p>D. Gałyga, <i>Jak to łatwo powiedzieć... Ćwiczenia komunikacyjne dla początkujących</i>, Kraków 2011, rozdz. Koniec języka za przewodnika (s. 38-44, 174-176).</p>

	<p>wybranych punktów atrakcji turystycznych, baza noclegowa (hotel - hostel - pensjonat - schronisko młodzieżowe - kamping), wyposażenie pokoju hotelowego i pola kempingowego, pakowanie (rozdzielenie leksykalne: torba - walizka - plecak - torbka).</p>		<p>Selekcjonuje informacje o wybranym miejscu noclegowym i atrakcji turystycznej.</p> <p>CZYTANIE: zapoznaje się z folderami reklamowymi biur podróży i odczytuje podstawowe informacje w nich zawarte (miejsce pobytu, termin, koszt, miejsce zakwaterowania).</p> <p>Zaznaja się z krótkim opisem obiektu turystycznego (co to jest?, gdzie się znajduje?, jak do niego dojechać/dojechać?).</p> <p>Dokonuje selekcji informacji podczas rezerwacji biletu podróży, odczytuje zapisane na nim dane.</p> <p>MÓWIENIE: utrwała nazwy kierunków geograficznych i wskazuje je na mapie.</p> <p>Planuje wakacyjny wypoczynek, w tym: opowiada o swoich pomysłach na spędzenie wolnego czasu - postuluje się czasem przyszytym prostym i złożonym.</p>	<p>Przyimki statyczne i dynamiczne oraz ich wymaganie przypadkowe.</p> <p>Odmiana <i>iść/jechać</i>.</p> <p>Formy D. (<i>dokąd?</i> - <i>do Krakowa</i>) i Msc. (<i>gdzie?</i> - <i>w Krakowie</i>).</p> <p>Formy rzeczownika liczby pojedynczej.</p>	<p>E. Kołaczek, <i>Fonetyka, Kraków 2017</i> (wybór: <i>W Szczebrzeszynie [I] - łamańce językowe</i>, s. 54), <i>Fotel, hotel czy motel? - różnicowanie głosek</i>, s. 80).</p> <p>J. Krztoń, <i>Słownictwo I</i>, Kraków 2014 (wybór: <i>Kartka z urlopu w Grecji</i>, s. 29, <i>Jestem z Polski</i>, s. 52, <i>Problemy w hotelu</i>, s. 64, <i>Mała czy duża litera?</i>, s. 102).</p> <p>J. Machowska, <i>Gramatyka? Dlaczego nie?! Ćwiczenia gramatyczne dla poziomu A1</i>, Kraków 2014.</p>
<p>Przepraszam, gdzie jest...?: pytania o drogę, określanie położenia obiektu turystycznego.</p>	<p>Przepraszam, gdzie jest...?: pytania o drogę, określanie położenia obiektu turystycznego.</p>	<p>2</p>			
<p>Pomysł na wakacje: formy spędzania wolnego czasu w czasie wakacji.</p> <p>Pisownia wielką i małą literą - nazwy własne a pospolite.</p>	<p>Pomysł na wakacje: formy spędzania wolnego czasu w czasie wakacji.</p> <p>Pisownia wielką i małą literą - nazwy własne a pospolite.</p>	<p>1</p>			

		<p>Określa czas pobytu poza miejscem zamieszkania.</p> <p>Postępuje się słownictwem opisującym przygotowania do wakacji (tu: pakownie).</p> <p>Stosuje w wypowiedzi przyimki statyczne i dynamiczne, łączy je z odpowiednim przypadkiem gramatycznym.</p> <p>Rezerwuje pokój w hotelu/pensjonacie.</p> <p>Pyta o drogę w nowym miejscu: opisuje drogę z punktu A do punktu B (<i>jak dojechać do...?, jak dojechać do...?</i>).</p> <p>PISANIE: sporządza spis rzeczy potrzebnych na podróż.</p> <p>Formuluje pytania odnośnie do wybranej oferty turystycznej (tu: e-mail formalny do biura podróży).</p> <p>Rezerwuje bilet <i>online</i>.</p> <p>Uzupełnia formularz rezerwacji pobytu w hotelu/pensjonacie.</p> <p>Redaguje pozdrowienia z wakacji (forma: pocztówka, sms, e-mail nieformalny).</p>		<p>I. Stempek, A. Stelmach, S. Dawidek, A. Szymkiewicz, <i>Polski Krok po kroku 1</i>, Kraków 2013, rozdz. <i>Z przewodnikiem po Krakowie</i> (s. 92-93, moduł A, ćw. 1-5; s. 130-132, moduł A, ćw. 1-7), rozdz. <i>Podróże kształcą</i> (s. 134-135, moduł C – ćwiczenia użycia form D. i Msc.: ćw. 1-3), rozdz. <i>Dokąd pojedziemy na weekend?</i> (s. 144-145, moduł A – czas przyszły, ćw. 1-5).</p> <p>I. Stempek, M. Grudzień, <i>Polski krok po kroku. Zeszyt ćwiczeń</i>, Kraków 2013, poziom 1, rozdz. <i>Z przewodnikiem po Krakowie</i> (s. 54-55, ćw. 1-6), rozdz. <i>Podróże kształcą</i> (s. 76-77, ćw. 1-4, 11-14), rozdz. <i>Dokąd pojedziemy na weekend?</i> (s. 84-85, ćw. 1-7).</p> <p>I. Stempek, <i>Polski krok po kroku. Gry i zabawy językowe. Poziom 1</i>, Kraków 2012.</p>
--	--	--	--	---

Przewodnik po... sztuce	Zainteresowania: Czym się interesujesz? - określenie upodobań. Formy N. l.poj. i l.mn. rzeczownika i przymiotnika.	1	SŁUCHANIE: różnicuje głoski w nagraniu muzycznym (piosence). Ćwiczy rozumienie globalne i selektywne tekstu (tu: nagranie audio/piosenka). Potrafi przywołać nazwiska wykonawców wskazanych przez rówieśników w ich opisie ulubionego artysty.	Utrwalenie form N. l.poj. i l.mn. rzeczownika i przymiotnika w opisie zainteresowań. Powtórzenie wymagań składniowych czasowników: <i>czytać, pisać, malować, słuchać, grać na_</i> . Aspekt czasownika - pary aspektowe.	Bibliografia: E. Kołaczek, <i>Fonetyka</i> , Kraków 2017 (wypowiedzi emocjonalne, s. 77). J. Krztoń, <i>Słownictwo 1</i> , Kraków 2014 (wybór: <i>Oferta kulturalna</i> , s. 16, <i>Mała czy duża litera?</i> , s. 102). J. Lechowicz, J. Podsiadły, <i>Ten, ta, to. Ćwiczenia gramatyczne nie tylko dla cudzoziemców</i> , Łódź 2001. J. Machowska, <i>Gramatyka? Dlaczego nie?! Ćwiczenia gramatyczne dla poziomu A1</i> , Kraków 2014. M. Szelc-Mays, E. Rybicka, <i>Słowa i słówka</i> , Kraków 2018 (poziomy A1, A2, s. 91-95: <i>Postaci z bajek</i> oraz plansze oznaczone numerami 21-22).
	Sztuka: literatura (para aspektowa <i>czytać</i> - <i>przeczytać</i> , książka: powieść przygodowa, podróżnicza, kryminał, młodzieżowa; audiobook; autor: pisarz//pisarka; tytuł, bohater; bajka, wiersz). Malarstwo: para aspektowa <i>malować</i> - <i>namalować</i> ; obraz, autor: malarz/malarka, kolory. Muzyka para aspektowa: <i>słuchać</i> - <i>wystuchać</i> ; autor: kompozytor; orkiestra, dyrygent; instrumenty muzyczne: fortepian, pianino, skrzypce, gitara; koncert, radio, płyta.	3	CZYTANIE: dokonuje selekcji informacji na podstawie lektury programu radiowego - tu: przyporządkowuje temat do tytułu audycji oraz wskazuje pory nadania wybranych programów kulturalnych (zaleca się ramówkę Programu II Polskiego Radia). Przegląda foldery z informacjami kulturalnymi - wskazuje miejsce i termin wydarzenia, cenę biletu. Zaznaja się z fragmentem tekstu literackiego i odpowiada na pytania związane z tytułem, bohaterem, tematem (odbiór globalny).	Określanie czasu - wersja oficjalna i nieoficjalna. Różnicowanie formy <i>złoty/złote/złoty, grosz/grosze/groszy</i> .	
	Sztuka na wyciągnięcie ręki: wybór (współczesnych) polskich przedstawicieli literatury (np. Andrzej Pilipiuk - literatura młodzieżowa, Julian	2			

	<p>Tuwim – wiersze dla dzieci), malarstwa (np. Kinga Nowak) i muzyki (np. Kwiat Jabłoni)³.</p>	<p>Wartościowanie sztuki: wymagania składniowe czasowników: <i>czytać, pisać, malować, słuchać, grać na...</i> Określanie cen (książki, obrazu, płyty, biletu na koncert). Wyrażanie opinii: wartościowanie wrażeń przy użyciu konstrukcji: <i>Podoba mi się, bo/ponieważ, Myślę/Uważam/Sądzę, Mój ulubiony artysta to, bo/ponieważ.</i></p>	<p>2</p>	<p>MÓWIENIE: postępuje się słownictwem opisującym/identyfikującym literaturę, malarstwo, muzykę (zob. zakres zagadnień do realizacji). Stosuje właściwe wymagania składniowe wybranych czasowników związanych ze sztuką. Opisuje swoje zainteresowania, w tym: wskazuje ulubionego artystę lub artystkę: pisarza, pisarkę, malarza, malarkę. Potrafi krótko uzasadnić wybór ulubionego artysty lub artystki. Przyporządkowuje temat do tytułu.</p>		
	<p>Elementy prozodii językowa: wypowiedź nacechowana emocjonalnie. Znaczenie akcentu. Intonacja w wypowiedzi nacechowanej emocjonalnie. Pisownia wielką i małą literą.</p>	<p>2</p>	<p>Opisuje kolory obrazu. Zabiera głos w dyskusji na temat oferty kulturalnej: wskazuje cenę wydarzenia, termin, wyjaśnia, dlaczego skorzysta/nie skorzysta z prozycji.</p>			

³ Fragmenty tekstów/utwory wskazanych wyżej artystów i artystek powinny posłużyć jako tekst przewodni w doskonaleniu kompetencji komunikacyjnych, np. „O Grzesiu kłamaczu i jego cioci” J. Tuwima, można wykorzystać przy ćwiczeniu umiejętności rozróżniania głosek trójzeregu oraz – dodatkowo – utrwaleniu słownictwa na temat usług pocztowych; tekst kultury stanowi więc w tym module materiał inspirujący.

			<p>Ocenia materiał, z którym pracuje podczas zajęć (fragment tekstu literackiego, obraz, piosenkę).</p> <p>PISANIE: sporządza polską listę rankingową tytułów (np. piosenek). Formuluje pytania pomocnicze do tekstu, a sprawdzając jego rozumienie selektywne. Wyraża opinię. Redaguje autorską pozycję radiowego programu kulturalnego. Rozróżnia zasady zapisu wielką i małą literą.</p>		
--	--	--	--	--	--

Redakcja merytoryczna:

Sylwia Antonowicz

Redakcja językowa:

Tomasz Dalasiński

Skład graficzny:

Kompot Studio

FUNDACJA
EMIC

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

Programy nauczania języka polskiego jako obcego/drugiego i języka edukacji szkolnej powstały w ramach projektu „Wielokulturowa Grupa Plus” finansowanego z dotacji Ministerstwa Edukacji i Nauki.